

آموزش روش‌های تدبیر در قرآن (۱۵)

شیوه پیاده‌سازی قرآن: دفتر دوم؛

عملیات‌سازی

۱۸.....	بخش اول: شناسایی
۱۹.....	درس اول: متن یابی
۲۱.....	۱. منظور از متن
۲۲.....	۱-۱. خاستگاه متن
۲۳.....	۲-۱. رجوع به متن
۲۳.....	۳-۱. پیوستگی متن
۲۳.....	۲. مواجهه با سوره به عنوان متن
۲۴.....	۲-۱. شیوه شناسایی زیرمتن ها
۲۵.....	۲-۲. فایده و کارکرد تفکیک زیرمتن ها
۲۶.....	۳. تمایز زیرمتن ها در سوره مبارکه ص
۳۷.....	۴. تمایز زیرمتن ها در سوره مبارکه نور
۵۱.....	۵. تمایز در پدیداری زیرمتن ها در سور مکی و مدنی
۵۴.....	درس دوم: موضوع یابی
۵۶.....	۱. منظور از موضوع
۵۸.....	۲. موضوع در زیرمتن
۶۰.....	۲-۱. موضوع زیرمتن ها در سوره مبارکه ص
۶۴.....	۲-۲. موضوع زیرمتن ها در سوره مبارکه نور
۷۴.....	۳. موضوع سوره
۷۵.....	۳-۱. موضوع سوره مبارکه ص

۲-۳. موضوع سوره مبارکه نور.....	۷۸
۴. موضوع اسنادها و آیه.....	۸۲
۴-۱. موضوع برای آیه.....	۸۲
۴-۲. موضوع اسنادها و آیه در سوره مبارکه ص.....	۸۵
۴-۳. موضوع اسنادها و آیه در سوره مبارکه نور.....	۹۸
۵. کلمات راهنما برای موضوع.....	۱۱۰
۵-۱. کلمات راهنمای موضوع در سوره مبارکه ص.....	۱۱۱
۵-۲. کلمات راهنمای موضوع در سوره مبارکه نور.....	۱۱۳
۶. موضوع در سوره‌های مکی و مدنی.....	۱۱۶
۷. نقش موضوعات مکی و مدنی در عملیات‌سازی.....	۱۱۶
۸. رابطه بین موضوعات.....	۱۱۷
۹. آسیب‌شناسی در فهم موضوعات.....	۱۲۰
درس سوم: غرض‌یابی	۱۲۲
۱. منظور از غرض.....	۱۲۴
۲. مراتب غرض.....	۱۲۶
۲-۱. نقش مخاطب در تعیین غرض.....	۱۲۶
۲-۲. مراتب تحقق غرض.....	۱۲۸
۳. غرض در زیرمتن.....	۱۲۹
۳-۱. غرض در زیرمتن‌های سوره مبارکه ص.....	۱۲۹
۳-۲. غرض در زیرمتن‌های سوره مبارکه نور.....	۱۳۶
۴. مقایسه غرض در سوره‌های مکی و مدنی.....	۱۵۵
۴-۱. غرض در سوره مبارکه ص.....	۱۵۶
۴-۲. غرض در سوره مبارکه نور.....	۱۵۸
درس چهارم: مسأله‌یابی	۱۶۴
۱. منظور از مسأله.....	۱۶۶
۲. ارتباط‌دهی مسائل مبتلابه و موضوعات قرآن.....	۱۶۸
۳. نظام مسائل در سوره.....	۱۶۹
۳-۱. کشف مسائل در سوره مبارکه ص.....	۱۷۰
۳-۲. کشف مسائل در سوره مبارکه نور.....	۱۸۵
۵. سؤال و مسأله در سوره‌های مکی و مدنی.....	۲۱۵
۶. تفاوت موضوع و مسأله.....	۲۱۶
۷. تقویت مسأله‌یابی.....	۲۱۷

۲۲۱.....	بخش دوم: طرح‌ریزی
۲۲۲.....	درس پنجم: مقصدیابی
۲۲۴.....	۱. مقصد
۲۲۵.....	۲. ارتباط متن قرآن و متن زندگی
۲۲۶.....	۳. از غرض‌یابی تا غرض‌سازی
۲۲۶.....	۳-۱. نیازشناسی از قرآن و انتقال به سوی بسترها
۲۲۷.....	۳-۲. تعیین اولویت‌ها با توجه به بسترهای فرد یا جامعه
۲۲۸.....	۳-۳. تحقق غرض از ناحیه درونی و بیرونی
۲۲۸.....	۳-۴. فضای مکی و مدنی، پشتیبان یکدیگر در انتقال غرض
۲۲۹.....	۳-۵. مراحل انتقال غرض و مقاصد کلام
۲۳۰.....	۳-۶. غرض‌سازی
۲۳۲.....	درس ششم: مرتبه‌یابی
۲۳۴.....	۱. منظور از مرتبه
۲۳۵.....	۱-۱. مراتب مخاطب
۲۳۶.....	۱-۲. مراتب خطاب
۲۳۸.....	۲. مرتبه‌یابی در سوره مبارکه ص
۲۳۸.....	۱-۲. مرتبه‌بندی مخاطب بر اساس ظاهر آیات سوره
۲۵۰.....	۲-۲. سطح‌بندی موضوعات سوره بر اساس مرتبه مخاطب
۲۵۱.....	۳. مرتبه‌یابی در سوره مبارکه نور
۲۵۱.....	۱-۳. مرتبه‌بندی مخاطب بر اساس ظاهر آیات سوره
۲۶۵.....	۲-۳. سطح‌بندی موضوعات سوره بر اساس مرتبه مخاطب
۲۶۷.....	۴. تحلیل مخاطب بر اساس مراتب
۲۶۷.....	۱-۴. تحلیل مخاطب در سوره ص
۲۶۸.....	۲-۴. تحلیل مخاطب در سوره
۲۷۱.....	۴. به دست آوردن تحلیل به وسیله تمایز موضوعات در مراتب
۲۷۱.....	۱-۴. در سوره مبارکه ص
۲۷۲.....	۲-۴. در سوره مبارکه نور
۲۷۳.....	۷. ضرورت مرتبه‌یابی برای انتقال و پیاده‌سازی غرض
۲۷۶.....	۵. نقش توجه به مراتب در عملیات
۲۷۷.....	درس هفتم: عرصه‌یابی
۲۷۹.....	۱. منظور از عرصه
۲۸۱.....	۲. چگونگی عرصه‌یابی

پیاده‌سازی دین وظیفه هر مسلمانی است که به نسبت برخورداری از دانایی و تواناییش لازم است به آن اهتمام داشته باشد.

همچنین به دست آوردن دانایی و توانایی بیشتر برای پیاده‌سازی، از وظایف حتمی و قطعی هر مسلمانی است. در راستای عمل به چنین وظیفه‌ای و در ادامه کتاب‌های ده گانه روش‌های تدبیر در قرآن، کتاب‌هایی با عنوان شیوه‌های پیاده‌سازی تدوین گردید که با تلفیق مطالب یاد شده در این کتاب‌ها و کتاب‌های روش‌های تدبیر انتظار می‌رود علم و قدرت فرد در تحقق بایدها و نبایدهای الهی افزایش یابد.

اگر بخواهیم درباره عمل کتاب بنویسیم کتاب‌های متعددی می‌توان نوشت. از ضرورت و اهمیت عمل گرفته تا جایگاه آن در خلقت و تأثیر آن در سرنوشت انسان، و تا مهارت‌های ارتقای انسان در عمل‌گزینی و بروز عمل و ... آن رویکردی که در این کتاب دنبال می‌شود، از زاویه روش‌شناسی برای چگونگی استفاده از قرآن در راه پیاده‌سازی قرآن است.

به این منظور بازگشتی به جایگاه عمل در کتاب‌های پیشین روش‌های تدبیر در قرآن داریم: در کتاب‌های روش‌های تدبیر در قرآن، از «عمل به پیام سوره» به عنوان طهارت مورد نیاز در مسیر تدبیر در قرآن یاد شد. عمل به آیات و سوره‌ها، هم مقدمه تدبیر و هم غایت تدبیر در قرآن است. این سطح از بهره‌مندی از قرآن، یعنی برداشت برای عمل

کردن، در همه مراحل، همراه انسان است، زیرا انسان از یکسو می‌فهمد و از سوی دیگر عمل می‌کند؛ می‌خواهد بشناسد تا عمل کند؛ عمل می‌کند تا پیشرفت کند و در راه پیشرفت نیازمند شناخت‌های بیشتری است.

عمل به قرآن موضوع بحث و بررسی در این مجموعه کتب است که به صورت دفترهای جداگانه تقدیم خوانندگان محترم می‌شود. کتاب پیش‌رو، دومین دفتر از این مجموعه است.

آنچه در این دفترها ارائه می‌شود، برگرفته از سوره‌های قرآن کریم است و خواننده محترم می‌بایست خود با مطالعه آیات و سوره‌های پیشنهادی، به این مطالب و نیز گسترده‌تر و عمیق‌تر از آن دست پیدا کند. به همین دلیل به مانند رویه کتاب‌های شیوه‌های تدبیر در قرآن، بخش خاص و ویژه‌ای برای تمرین در نظر گرفته نشده است. انتظار می‌رود خواننده‌ی این مجموعه دفترها، به خودراهبری در زمینه کار تمرینی با سوره‌ها دست یافته باشد.

در دفتر اول این مجموعه به نقش عمل در زندگی به صورت مشخص اشاره شده است. زیرا تا کسی قرآن را در زندگی خود جاری نکند نمی‌تواند آن در جامعه اقامه کند.

در دفتر دوم چگونگی انجام مجموعه و منظومه‌ای از عمل با مقاصد مشخص و طرح‌ریزی برای آن تبیین شده است تا فرد بتواند قدرت تأثیرگذاری در جامعه را تقویت کند.

در دفتر سوم به شناخت بایدها و نبایدهای الهی که به عنوان محرک اعمال انسان است می‌پردازد و در صدد است امرخواهی فطری انسان را به گونه‌ای طرح کند. این دفتر افراد را به شناخت بسترها و عرصه‌ها و نیازهای زندگی دعوت می‌کند و چگونگی انتقال بایدها و نبایدها را به بسترها و عرصه‌ها بیان می‌کند. چگونگی عمل به بایدها و نبایدها به محدودیت‌های بستر و عرصه‌ها وابسته است و اگر انسان قادر به شناخت آنها نباشد در واقع باید و نبایدها را ناقص شناخته و این، قدرت پیاده‌سازی بایدها و نبایدها را تضعیف می‌کند.

در دفتر چهارم به قواعد مربوط به ایجاد نظام برای تسهیل پیاده‌سازی و اجرای بایدها و نبایدهای الهی می‌پردازد و چگونگی ایجاد نظام، ساختار، جریان و نمونه را براساس آیات نورانی قرآن تبیین می‌کند.

این کتاب که در چهار دفتر تهیه شده است، درآمدی برای نظام‌سازی برای اقامه بایدها و نبایدهای الهی با موضوعات مختلف مورد نیاز انسان و جامعه است و تا پدیدار شدن کتاب‌های کامل‌تر بسیار فاصله دارد. به همین دلیل ضمن طلب غفران و جبران از خداوند منان به واسطه پیامبر گرامی اسلام محمد صلی الله علیه و آله و اهل بیت ایشان، تلاش پژوهشگران و عملیات‌کنندگان را برای تکمیل مباحث یاد شده خواستاریم.